

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.32/2025/9.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. július 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. november 25. napján kihirdetett 2.B.299/2024/19. számú ítéletét megváltoztatja.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőrkapitányság 15000/175-357/2023. bü. számú bűnjel listáján szereplő, ténylegesen a Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatalának bűnjelkezelőjénél tárolt iPhone 7 típusú mobiltelefont tokkal (KBR száma: B100012068880), Xiaomi 11 T pro típusú mobiltelefont tokkal (KBR száma: B100012068879) Huawei típusú mobiltelefont törött kijelzővel (KBR száma: B100012068867) elkobozza.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az első fokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a fenti számú ítéletével Terhelt1 vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat és (3) bekezdés] miatt 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg. Kimondta, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből annak kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] A fenti ítélet ellen az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott törvényes határidőn belül a vádlott terhére súlyosításért, cselekményének kereskedéssel elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetteként is történő minősítése, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, valamint a vádlott tulajdonát képező mobiltelefonok és övtáska vagyoneklobzás vagy bűnügyi költség biztosítása érdekében történő visszatartása végett, míg a vádlott és védője kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.410/2024/5. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Rámutatott, hogy az ügyben teljeskörű felülbírálatnak van helye. A törvényszék az előkészítő ülésen a vádlott beismerését elfogadta, és erre alapítva állapította meg a vádlott bűnösségét. Az eljárása során az eljárási szabályokat megtartotta, helytállóan vont következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására, tévedett ugyanakkor a törvényszék, amikor a vádlott cselekményét természetes egységként értékelte. Álláspontja szerint iratellenes, illetve az irányadó tényállással is ellentétes az indokolás azon érvelése, mely szerint a vádlott az elkövetési időszak egészében csak a 3-CMC hatóanyaggal – köznapin néven kristállyal – kereskedett. Amint azt a tényállás [7] bekezdésében helytállóan tartalmazza, a vádlott a teljes elkövetési időszakban a megjelöltek mellett MDMA, ketamin és THC hatóanyag tartalmú kábítószereseket is rendszeresen, alkalmanként nagyobb mennyiségben beszerezett, és azokat lakóhelyének környékén a kialakult vevőkörnek rendszeresen értékesítette. Így tehát 2022 tavaszától 2022. december 31. napjáig tartó elkövetési időszakban folyamatosan, párhuzamosan valósította meg a két bűncselekményt. Természetes egységet csak az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, többszöri megvalósulása teremthet. Az 1/2007. Büntető jogegységi határozat 4. pontja értelmében a büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság az irányadó bírósági gyakorlattal is ellentétesen döntött a szankció mértékének meghatározásakor, amikor a vádlott beismerő vallomását nagyobb súlyúnak tekintette. A vádlottat tettenérték, így a beismerés nem olyan hatású, mint ami a büntetés mértékében megjelenik. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg oly módon, hogy a vádlott bűnösségét a váddal egyezően állapítsa meg a Btk. 184. § (1) bekezdés IV. fordulatóban meghatározott kereskedéssel elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetéseben is, a vádlottal szemben halmazati büntetésként lényegesen hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést alkalmazzon, továbbá a vádlott tulajdonát képező és neki kiadandó mobiltelefonokat és övtáskát tartsa vissza a vagyonelemek vagy bűnügyi költség biztosítására, míg egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[4] Terhelt1 vádlott védője fellebbezésének indokolásában osztotta az elsőfokú bíróság jogi minősítés körében kifejtett érveit, és rámutatott, hogy az ítéltábla a Bf.425/2023 számú ügyében is ugyanilyen jogi álláspontra helyezkedett. A büntetés enyhítése körében az ítéltábla ítélezési gyakorlatára hivatkozott, érvelését az enyhítés mellett több korábbi döntéssel igazolta. Hangsúlyozta, hogy a vádlott a hatóságokkal mindvégig együttműködő volt, hozzájárult a kábítószerrel kapcsolatos cselekményt elkövető személyek felkutatásához, mindezek alapján indítványozta a szankció mérséklését.

[5] A Debreceni Ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét, valamint az azt megelőző eljárást az ügyészi indítványnak megfelelően [A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.)] 599. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta felül. A nyilvános ülésen az ügyész és a védő fellebbezésük fenti érveit fenntartották, azt a védő azzal egészítette ki – amely az iratokból nem állapítható meg –, hogy a vádlotti együttműködés a nyomozás során az olyan mértékű volt, hogy indítványozták az egyezség megkötését a vádhatósággal. Ezen kívül hivatkozott arra, hogy a vádlott külföldi munkavállalás előtt áll, ennek igazolására okiratokat mutatott fel, továbbá hangsúlyozta a vádlott családfenntartó, beteg édesanyját támogató magatartását is.

[6] Az ügyész viszontválaszában arra reagált, hogy a Be. 409. § (4) bekezdése kifejezetten megtiltja az ügyészség számára, hogy a bíróságot bármilyen módon tájékoztassa az egyezséggel kapcsolatban, ezért az erre utaló védői beszéd részét nem lehet figyelembe venni.

[7] Terhelt1 vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megváltoztatott életvitelét és megbánását hangoztatta, az ítélet enyhítését kérte.

[8] A bejelentett kétirányú fellebbezés, ezen belül a cselekmény minősítését vitató ügyészi fellebbezés miatt az ügyben teljeskörű felülbírálatnak volt helye. A Be. 590. § (2) bekezdése szerint az ítéltábla vizsgálta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését, továbbá az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen okból fellebbezett.

[9] Az eljárási szabályok körében az ítéltábla nem észlelt sem abszolút, sem relatív eljárási szabálysértést, az ügy érdemi felülbírálatának akadályja nem volt. A másodfokú eljárás során a nyilvános ülésen az eljárási szabályok tekintetében egy kérdés merült fel, nevezetesen, hogy a nyomozás során történt-e egyezségi kísérlet, és annak ténye, eredménye mennyiben vehető figyelembe. E körben osztotta az ügyészség álláspontját, mely szerint a törvényi tilalom folytán a vádhatóságot valóban köti az a Be. 409. § (4) bekezdés utolsó mondata alapján, hogy az ügyészség az egyezés megkötésére irányuló kezdeményezésről sem tájékoztathatja a bíróságot, ugyanakkor ilyen tilalom a védelem részéről nem áll fenn, az erre történő védői hivatkozás nem törvénysértő.

[10] A Nyíregyházi Törvényszék a törvényes bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást megalapozottan rögzítette, valójában a perorvoslatok a megállapított tényállást nem is támadták. A törvényszék a Be. 504. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt feltételek fennállása miatt helyesen fogadta el a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát, és helyesen állapította meg azt is, hogy a beismerő nyilatkozatot az eljárás ügyiratai alátámasztották.

[11] Az eltérő minősítést célzó fellebbezés nem alapos.

[12] A Nyíregyházi Törvényszék a tényállásból helyesen vont következtetést Terhelt1 bűnösségére, és cselekményeinek egységesen kábítószer-kereskedelem büntettekénti minősítésével az ítéltábla is messzemenőig egyetértett.

[13] A vádhatóság a bűnhalmazat megállapítására, tehát a vádlott cselekményének részben új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetteként is történő minősítésére irányuló fellebbezésének indoka az volt, hogy az elkövetés egyik tárgyaként szereplő „kristály” megnevezésű anyag, amellyel a vádlott 2022 tavaszától 2023. március 15. napjáig terjedő időszakban kereskedett, annak besorolása 2023. január 1. napjától megváltozott. A „kristály” tehát a 3-CMC hatóanyagú anyag 2022. december 31. napjáig a Btk. 459. § (1) bekezdés 33. pontja alapján új pszichoaktív anyagnak, míg 2023. január 1. napjától a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontja szerint kábítószernek minősül. Ez a változás a bíróságot annyiban érintette, hogy vizsgálni kellett a Btk. 2. §-a alapján, hogy ez a változás nem eredményezett-e

a vádlottra nézve enyhébb elbírálást. A bíróság ítéletének indokolásában [34] bekezdésében kifejtette, hogy a bűncselekmények halmazatban történő megállapítása a vádlottra kedvezőtlenebb elbírálást eredményezett volna, de a kérdést nem is igazán ezzel indokolta, hanem azzal, hogy a vádlott cselekménye időben elhúzódó volt, mely több rész-cselekményekből állt, és az utolsó rész-cselekmény időpontja 2023. március 15. napja volt, amikor a vádlottnál a nyomozó hatóság a csekély mennyiség felső határát meghaladó és a jelentős mennyiség alsó határát is elérő össz mennyiségű kábítószerrel találta. Ebben az időpontban a 3-CMC hatóanyagú kristály nevű anyag már kábítószernek minősült, Terhelt1 vádlott szándéka ezen időpontban és az elkövetési időszak egészében az ezzel való kereskedelemre terjedt ki, így a bíróság a felelősségét kábítószer-kereskedelem büntetében állapította meg (elsőfokú ítélet [33] bekezdés).

[14] Ehhez képest a vádhatóság az eljárás során mindvégig a halmazat megállapítását indítványozta, mert bár a vádlott mindvégig ugyanazt a magatartást folytatta, de a tárgy változása folytán a halmazat megállapításának van helye.

[15] A fenti kérdés eldöntése sokkal inkább dogmatikai kérdés, mert a Btk. 2. §-a alapján az is elképzelhető, hogy pont a halmazat megállapításával lenne enyhébb elbírálású a kábítószer-kereskedelem büntette, tehát így nem lehetne adott esetben megállapítani azt, hogy a bűncselekmény jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetettnek minősül. A minősítéssel kapcsolatban a bírói gyakorlat az egység irányába mozdult el. A Szegedi Ítéltábla a Bf.IX.150/2021 számú ügyében, ahol jelen üggyhöz hasonlóan az eljárás tárgyát képező anyag esetében 2021. január 1. napjától változott meg a besorolás, azt állapította meg a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján, hogy az új büntető törvényt kell alkalmazni, mert az a vádlottra nézve kedvezőbb volt. Az 1/1999. számú Büntető jogegységi határozat értelmében, ha a Btk. különös részének valamely rendelkezése úgynevezett keretdiszpozíció, az elbíráláskor hatályban lévő büntető jogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását csak az alapozza meg, ha a diszpozíció keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan mérvű változás következett be, amely a kötelezettség megszüntetésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti. Ez alól csak a meghatározott időre szóló jogszabályok képeznek kivételt. Bár a jogegységi határozat a korábbi Btk. hatálya alatt született, a Btk. időbeli hatályának meghatározásakor jelenleg is irányadó. A jogegységi határozat rendelkezéséből pedig az következik, hogy amennyiben a büntetőjogi védelem nem szűnik meg, a visszaható hatály nem alkalmazható, a keretdiszpozíciók tartalmát az elkövetéskor irányadóak szerint kell értelmezni. Ez azt jelentené, hogy ha valamely anyag az elkövetéskor nem kábítószer, hanem új pszichoaktív anyag, akkor nem minősíthető kábítószernek abban az esetben sem, ha a keretdiszpozíciót kitöltő háttérjogszabályban ilyen tartalmú változása következik be, még akkor sem, ha ezzel az anyagi halmazat helyett 1 rb. bűncselekményt kell megállapítani. Valójában az ügyészi álláspont ezt az álláspontot teszi magáévá. Az ügyészi álláspont indoka az, hogy az elkövetés időpontjában az elkövető két bűncselekményt valósított meg, és bár a mögöttes jogszabályok változtak, de a büntetőjogi védelem nem szűnt meg.

[16] A Debreceni Ítéltábla álláspontja – melyet jelen ügyben a Nyíregyházi Törvényszék is magáévá tett – szerint e dogmatikai kérdés nem a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján dönthető el, hanem a minősítés egységesen kábítószer-kereskedelemnek minősül, ahogy azt a Bf.425/2023 számú ügyében is kifejtette. A fenti ügyben hozott 12. alszámú ítélet [50] bekezdésében rámutatott, hogy: „Az elkövetési időszakban a kereskedői típusú magatartás tárgyát képező központi idegrendszerre ható szer jogi minősítése módosításra

került, nem érinti azt az I. és II. r. vádlottak által megvalósított elkövetői magatartást és szándékot, amikor is a kereskedelmi tevékenységük több adásvétel útján lebonyolított résztevékenységekből tevődött össze, vált természetes egységgé, a hosszabb időszakot is figyelembe véve. A kereskedői tevételes magatartás mely tehát természetes egység, a rendőri intézkedés napján zárult le, fejeződött be. Az nem változtat a jogi minősítésen, hogy ugyanazon szert árulták a terheltek korábban és annak jogi minősítése akkor enyhébb megítélés alá esett, mert a magatartás kifejtésének utolsó napján kábítószernek minősülő anyaggal kereskedtek, azt a tudatuk átfogta, de legalább a magatartás tilalmazott voltát, számolniuk kellett a lehetséges következményekkel.”

[17] Az ítéltábla álláspontja szerint jelen ügyben a minősítési kérdés eldöntésénél egy az egyben az 1/1999. Büntető jogegységi határozatban kifejtettek nem alkalmazhatók, figyelemmel arra, hogy az alapvetően elkövetési magatartás változására vonatkozik, nem pedig az elkövetési tárgy változására, és szó sincs a büntető jogi védelem megszűnéséről.

[18] Megjegyzendő, hogy az eldöntendő minősítési kérdés némiképp emlékeztet arra, amikor az adócsalást, mint bűncselekményt felváltotta a költségvetési csalás a Büntető Törvénykönyvben. Abban az esetben, amikor a vádlotti magatartás egy része adócsalásnak, majd később költségvetési csalásnak minősült a büntető ítékezés egységesen költségvetési csalást állapított meg, a vádlotti magatartást kizárólag ekként minősítette.

[19] Mindezekre figyelemmel a minősítés tekintetében az ítéltábla helybenhagyásról rendelkezett.

[20] A büntetés megváltoztatása körében benyújtott fellebbezések nem alaposak.

[21] A Terhelt1 vádlott által megvalósított bűncselekmény büntetési tétele öt évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntethető. A beismerés esetén a vádhatóság 5 év szabadságvesztés büntetés kiszabását indítványozta, mely mértéktől az elsőfokú bíróság – bár arra nem hivatkozott – a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával lefelé tért el, amikor a szankció mértékét 4 évben határozta meg. A beismerő vallomás, a hatósággal történő együttműködés jelentős súlyú enyhítő körülmény. Az ügyészség által tett 5 éves indítvány csak felfelé köti a bíróságot, tehát azt jelenti, hogy attól súlyosabb szankciót nem alkalmazhat, attól lefelé azonban eltérhet. Jelen ügyben ez történt, az elsőfokú bíróság e döntését kellően meg is indokolta. A vádlott büntetlen előéletűként valósította meg a tettet, és mint első bűncselekményt elkövetővel szemben figyelemmel kellett lenni arra is, hogy vonatkozásában a fokozatosság elve kevésbé érvényesülhetett. Az általa megvalósított cselekmény súlya miatt ugyanis már az első alkalommal bűncselekményt elkövető terhelttel szemben szabadságvesztéssel járó büntetést kellett kiszabni a bíróságnak, azonban tette ezt megfelelő mértéktartással akkor, amikor a szankció mértékét enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényi minimumban meghatározott mérték alatt állapította meg. Ilyen körülmények között nem indokolt vele szemben a szankció súlyosítása, ugyanakkor a már eleve méltányos mértékben meghatározott tartamra figyelemmel annak enyhítése sem.

[22] Az ítélet egyéb rendelkezései körében az ügyészség fellebbezést jelentett be a vádlott tulajdonát képező mobiltelefonok és övtáska vagyoneklozbas, valamint a bűnügyi

költség biztosítása érdekében történő visszatartása végett. A Be. 323. § (1) bekezdése alapján a terheltnek kiadandó dolgot a vele szemben megállapított pénzbüntetés, vagyonekobjás vagy bűnügyi költség biztosítására vissza lehet tartani, erről az ügydöntő határozatban kell rendelkezni. A két mobiltelefon és övtáska tekintetében a törvényszék ezt azért nem tartotta indokoltnak, mert ez nem kötelező törvényi előírás, csak lehetőség, és a bíróság megítélése szerint a fenti dolgok értéke pontosan nem ismert, kétséges a belőlük megtérülendő összeg nagysága, valamint az, hogy ily módon hamarabb térülne-e meg a vagyonekobjás vagy bűnügyi költség, mint a vádlott önkéntes teljesítése által (elsőfokú ítélet [59] bekezdés).

[23] Az ítéltábla bár a fenti okfejtéssel alapvetően egyetértett, azonban eltérően rendelkezett a lefoglalt tárgyak közül a két mobiltelefonról. A készülékeket ugyanis Terhelt1 vádlott a bűncselekmény elkövetéséhez használta, azokkal tartotta az ügyfeleivel a bűnös kapcsolatot, ezért azok lefoglalásának megszüntetése és a vádlott részére történő kiadása helyett az elkobjásukról rendelkezett a Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[24] Erre figyelemmel e körben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[25] A jelen határozat elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2025. július 2.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.299/2024/19. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.32/2025/9. számú másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. július 2.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke